

Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda
Názov predmetu:	Praktiká z biológie – voliteľný predmet
Stupeň vzdelania:	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Ročník:	ôsmy
Časový rozsah výučby:	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne
Forma štúdia:	denná
Vyučovaci jazyk :	slovenský

Charakteristika predmetu

Učebný predmet patrí medzi voliteľné predmety. Predmet zameraný predovšetkým na praktické poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako celku. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť a konať, ako aj pre upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

Ciele predmetu

Žiaci

- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopia prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získajú informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzujú, interpretujú, triedia a hodnotia informácie o organizmoch a prírode,
- používajú správnu terminológiu na opísanie procesov a javov v živej a neživej prírode,
- plánujú, uskutočňujú, zaznamenávajú a vyhodnocujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- diskutujú o význame a praktických dôsledkoch vybraných vedeckých objavov,
- aplikujú osvojené spôsobilosti a vedomosti na podporu svojho zdravia,
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje,
- plánujú a realizujú jednoduché projekty,
- prezentujú a obhajujú výsledky svojej práce

Prierezové témy: Environmentálna výchova ,Osobnostný a sociálny rozvoj ,Tvorba projektov a prezentačné zručnosti , Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia

Tematické celky

- ✓ **Základné životné procesy organizmov - 10 hodín**
- ✓ **Botanická exkurzia do prírody- 4 hodiny**
Zber, spracovanie a uchovávanie rastlinného materiálu
- ✓ **Dedičnosť a premenlivosť organizmov – 3 hodiny**
- ✓ **Životné prostredie organizmov a človeka – 10 hodín**
- ✓ **Technika experimentálnych prác z biológie – 6 hodín**

Metódy a formy práce

heuristické metódy, využívanie IKT vo vyučovaní, problémové a projektové vyučovanie, zážitkové metódy vyučovania , regionálna biológia, Brainstorming, pozorovanie, praktické aktivity

Využitie ďalších metód :

motivačných metód – motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia

expozičných metód- rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda. demonštračná metóda, manipulácia s predmetmi, inštruktáž

problémové metódy- projektová metóda **práca s knihou, textom ,samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky, experimentovanie**

aktivizujúce metódy- diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie **fixačné metódy**- metódy opakovania a precvičovania

Hodnotenie

Výsledné hodnotenie predmetu bude klasifikáciou(známkou).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Základné životné procesy organizmov – 10 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť odlišnosť stavby a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky, ✓ zhodnotiť význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov, ✓ porovnať životné procesy rastlín a živočíchov, ✓ naplánovať pozorovanie základných znakov a procesov organizmov rôznymi zmyslami a rôznymi spôsobmi, ✓ uskutočniť jednoduchý pokus alebo pozorovanie na skúmanie životných procesov organizmov, ✓ formulovať závery z uskutočneného pozorovania alebo pokusu.	<p>bunka rastlinná a živočíšna bunkové organely a ich funkcie výživa organizmov, živiny organizmy parazitické, saprofytické, symbiotické výživa rastlín, fotosyntéza dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín a živočíchov rozmnožovanie organizmov pohlavné a nepohlavné rast, vývin, životný cyklus organizmov</p>

Botanická exkurzia do prírody- 4 hodín

Zber, spracovanie a uchovávanie rastlinného materiálu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nadviazať na poznatky z biológie o rastlinných spoločenstvách, ✓ využiť poznatky pri práci s konkrétnym materiálom, ✓ pozorovať a zbierať v prírode vhodný materiál na ďalšie spracovanie, ✓ rozhodnúť, ktoré zásady správania sa v prírode sú bezpečné z hľadiska ochrany vlastného zdravia, ✓ zhotoviť záznam z pozorovania(nákres a popis), ✓ vyhľadať neznáme organizmy pomocou atlasu, ✓ spracovať doplňujúce informácie o jednotlivých spoločenstvách vyhľadané z rôznych zdrojov, ✓ prezentovať vlastné práce (plagáty, modely, prezentácie, výstavky) ✓ vytvoriť herbár, zbierku ✓ vyhľadať informácie, ktoré rastliny regiónu sú chránené,	<p>kvitnúce byliny, plody, semená, spoločenstvo vody, lúky, poľa, lesa, spoločenstvo lesa, vody, poľa, lúky, huby, rastliny dreviny, stromy, kry, byliny dreviny ihličnaté a listnaté machy, paprade, prasličky rastliny chránené, liečive, jedovaté huby jedlé, jedovaté lišajníky, spolužitie, uchovanie a konzervovanie rastlín, určovanie rastlín</p>

Dedičnosť a premenlivosť organizmov – 3 hodiny

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ lokalizovať uloženie genetickej informácie v bunke, ✓ monitorovať dedične podmienené znaky svojej rodiny, ✓ schematicky znázorniť prenos určitého znaku z rodičov na potomkov, ✓ rozlíšiť na príklade dedičnú a nededičnú premenlivosť, ✓ diskutovať o dedičných chorobách, ich vplyve na život človeka a možnosti využitia genetického poradenstva, ✓ posúdiť využitie vedeckých poznatkov genetiky 	<p>potomstvo genetická informácia</p> <p>jadro, chromozóm, nukleová kyselina, DNA, dvojzávitnica</p> <p>gén, znak, vlastnosť</p> <p>alela dominantná, recesívna</p> <p>bunka telová, pohlavná, oplodnená</p> <p>križenie, schéma križenia</p> <p>dedičná choroba</p> <p>genetické poradenstvo</p>

Životné prostredie organizmov a človeka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zistiť, ako pozitívne a negatívne človek zasahuje do zložiek životného prostredia, ✓ monitorovať znečistenie ovzdušia, vody, pôdy v okolí školy a bydliska, ✓ zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie, ✓ zhodnotiť dôsledky znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy na život, ✓ analyzovať možnosti zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov, ozónovej diery, hromadenia odpadov, ✓ zhodnotiť význam recyklácie druhotných surovín a alternatívnych zdrojov energie, ✓ zorganizovať aktivity na šetrenie vody alebo energie vo svojom okolí ✓ navrhnuť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí. 	<p>životné prostredie</p> <p>zložky životného prostredia človeka</p> <p>ekológia, environmentalistika</p> <p>znečistenie vzduchu, vody, pôdy</p> <p>globálne environmentálne problémy</p> <p>odpad, skládky, spaľovanie, recyklácia</p> <p>starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka</p> <p>ochrana prírody</p>

Technika experimentálnych prác z biológie – 6 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozhodnúť, ktoré informácie získajú pozorovaním a ktoré pokusom, ✓ vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny, ✓ pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou ✓ osvojiť si zručnosti pri príprave rozličných typov mikroskopických preparátov,	<p>pozorovanie, pokus lupa, mikroskop, ďalekohľad mikroskopický preparát, podložné sklo, krycie sklíčko, pinzeta, preparačná ihla</p>

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.